

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

01.09.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Агенция Стандарт

✓ Не е морално да плащаме по-скъп ток заради ВЕИ

Работодателите сме против сме изграждането на нова ядрена централа, казва Васил Велев

С какво основание малките ВЕИ централи настояват за отмяна на параграф 18 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергетиката, което би възстановило старите, драстично високи преференциални цени на електроенергията, която се изкупува от тях? Как ще се отрази това на добавката "Задължения към обществото" и крайната цена на тока за всички битови и бизнес потребители? Как ще се отрази на ръста икономиката и на сметките ни? За отговор на тези и други актуални въпроси се обърнахме към Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Като повод за интервюто послужи писмото, което четирите работодателски организации - КРИБ, АИКБ, БСК и БТПП, изпратиха до вицепремиера Томислав Дончев, министрите на енергетиката и екологията, до председателя и членовете на енергийната комисия в НС и до шефа на КЕВР.

- Господин Велев, какво точно се опитват да направят някои малки ВЕИ-централи, което предизвика недоволството на работодателските организации и асоциациите на различни браншове?

- Предисторията е, че миналата година от 1 август цените на електроенергията за индустрията се увеличиха с близо 20%. Това бе в резултат на драстичното увеличаване, почти два пъти, на ценовата компонента "Задължения към обществото", която компенсират ВЕИ-та, двете американски централи и когенерациите за непазарно изкупуваната от тях електроенергия на преференциални цени. Работодателските организации тогава организираха протести, създаде се работна група, която направи задълбочен анализ на всички възможности за ограничаване на ръста на цените и за премахване на разхищенията и злоупотребите в енергетиката. Стъпка по стъпка тази работна програма започна да се изпълнява, в резултат на което ценовата компонента "Задължения към обществото" през миналия период не само, че не нарасна, но и намалю с няколко лева на мегаватчас.

Една от промените, които се направиха, и един от пререзходите, който бе идентифициран, всъщност бе точно това двойно субсидиране на малките ВЕИ-та, които са ползвали недопустимо двукратно държавна помощ – веднъж като субсидии от фонд "Земеделие" в периода 2007-2013 г., и втори път - като преференциална цена и задължително изкупуване по дългосрочен договор на произведената електроенергия. Тази преференциална цена при тях беше сметната така, че да покрие цялата инвестиция, а не само тази част от нея, която е за сметка на инвеститорите. Т.е. - с преференциалната цена се изплащаше и подарената сума от еврофондовете. Което е недопустима държавна помощ и заради това България беше санкционирана от ЕК. И сега, след корекцията, която беше направена, България е санкционирана и трябва да плати 7 млн. евро. А ако това се промени, санкцията ще се увеличи драстично.

Става дума за елементарна справедливост и икономическа логика – не бива данъкоплатците да плащат два пъти за едно и също. Защото тези преференциални цени се отразяват на цената на електроенергията, която граждани и фирми плащат – ценовата компонента "Задължения към обществото" е еднаква и за гражданите, и за индустрията. Има и нещо друго - на практика по-голямата част от тези централи вече са изплатени. Второ, въпреки, че е намалена преференциалната цена, на която се изкупува електроенергията от тези ВЕИ, тя остава близо два пъти над пазарната. Затова лишен от всякакъв морал е опитът им чрез Конституционния съд да върнат старото положение, т.е. да се върне тази несправедливост и тази неправомерна държавна помощ чрез повторно субсидиране на тези малки ВЕИ производители на електрическа енергия.

- Какво точно искат ВЕИ-централите да се обяви за противоконституционно?

- Искат корекция в Закона за енергетиката, с която да бъде отменен параграф 18 от преходните и заключителните му разпоредби, който беше приет миналата година и благодарение на който цената на изкупуваната от тях електроенергия беше намалена. А тя изначално е сбъркана и за това е санкционирана от ЕС. Излиза, че трябва да се обяви за противоконституционно поправянето на грешки. Аз изобщо се съмнявам, че такова дело е допустимо в КС, камо ли да е справедливо от икономическа гледна точка, да не говорим за морал.

- Как ще се отрази на цената на тока връщането на старото положение? С колко ще се повиши тя?

- В случая не е важно с колко точно. Важен е принципът, защото оттам няколко процента, оттук няколко процента, и накрая стигаме до това незавидно положение и този скок на цената, който се получи м.г. Ние за това поискахме мораториум върху присъединяването на каквито и да е източници с преференциална цена. Затова сме и против строежа на каквато и да е атомна централа, в която ще има доплащане за разлики. Защото на нас сега ни се казва: няма да има дългосрочни договори, държавни гаранции, миксиране на цената стари и нови реактори. Но не се казва: няма да има доплащане за разлики. Ако има доплащане за разлики, това неминуемо ще се отрази на добавката "Задължения към обществото", която може да нарасне и двойно. Т.е. такива прецеденти не трябва да се допускат.

Трябва да се ограничат и преразходите и разхищенията в държавната енергетика, да се обявят за недопустима държавна помощ договорите с американските централи, за да може електроенергията да е на справедливи, пазарни нива.

- *Колко са ВЕИ-централите и работещите в тях на фона на бизнеса, който ще пострада от връщане на по-високите преференциални цени?*

- Това са несъпоставими неща. Те са под една хилядна от тези, които ще пострадат. Тези централи искат непазарни цени, за които да плащат всички останали, които са на пазара. Защо се борихме за пазарна икономика, след като някои сега иска да печели непазарно?

- *Има опасения, че ако се върне старото положение, отново трябва да се мине процедурата по нотификация пред ЕК?*

- Точно така. Това е следващият проблем. Има европейска политика за компенсиране на електроинтензивните индустрии заради скъпата електроенергия от ВЕИ. Ние като страна изработихме такава наредба и тя бе нотифицирана едва преди няколко дни, не е обнародвана даже в европейския вестник. И забавянето ѝ се получи главно заради това, че не беше нотифицирана държавната помощ за ВЕИ-та, въпреки че това трябваше да стане преди повече от 10 години. И сега, ако се върне старото положение, ще трябва да се започне нова процедура за нотифициране на държавната помощ за ВЕИ-та. Което означава, че съответно наредбата за компенсиране на електроинтензивните индустрии няма да влезе в сила и те ще трябва да продължат да работят в една ненормална среда с много неконкурентни доставки на еленергия спрямо техните конкуренти от съседните страни.

- *Съществуването на тази ненормална среда колко е коствала на растежа на българската икономика до момента?*

- Има изследване на "Делойт енд Туш" от м.г., според което компаниите от секторите металургия, минна индустрия, химическа индустрия при всички случаи изпадат в тежко положение спрямо своите конкуренти и някои от тях са на ръба да спрат да работят. Разбира се, тук се оценява и конюнктурата и пазарите на металите.

- *Какви ще са важните акценти за бизнеса при съставянето на Бюджет 2017?*

- Според нас може да се направи по-голяма крачка към консолидиран бюджет, т.е. да се стремим към свеждане на бюджетния дефицит за следващата година към нула. Увеличението на приходите, ограничаването на сивата икономика, по-добрата събираемост и по-високия ръст на икономиката от очаквания дават такава възможност. Второ, подобряване на финансирането на образованието и по-точно техническите специалности и природо-научните дисциплини. Не би трябвало да се увеличава финансирането за специалности, които не се търсят на пазара. Откъде да се вземат парите в повече? Не само, че можем да съберем повече, но може да вървим към реформи в сферата на сигурността, където имаме префинансиране. Осъзнавам колко е непопулярно това да се говори предвид международната ситуация и бежанския натиск, но числата показват и като процент от БВП, и като процент от бюджета, че този сектор е префинансиран. Ние сме срещу прекомерни разходи за въоръжаване. Това, от което имаме нужда, е по-добро образование. Нека да добавим и провеждане на реформата в инвалидните пенсии. За бизнеса е важно най-после да бъде въведен принципът "замърсителят плаща" при таксата да битови отпадъци, а минималната работна заплата да се договаря между браншовите организации на работодателите и синдикатите, а не да се определя от правителството.

[Телевизия Блумбърг](#)

✓ Как трябва да бъде управляван Сребърния фонд?

Сега имаме фонд само на теория, смята председателят на АИКБ

Сребърният фонд трябва да се отдели от фискалния резерв и да бъде управляван по-активно, както се прави в другите страни. Това каза Васил Велев от АИКБ в предаването "Бизнес старт" с Иван Нончев по Bloomberg TV Bulgaria.

По думите му сериозно ограничение се явява забраната на фонда да инвестира в български ДЦК и акции на български компании. "Ние сме уникални с тази забрана да инвестираме в собствената си икономика и да купуваме облигации на собствената си държава", коментира той.

"Реално ние нямаме Сребърен фонд, защото той няма нищо общо с идеите, които заложихме при създаването му", заяви бившият социален министър Лидия Шулева. "През първите години от разработването на фонда нашите изчисления показваха, че до 2016-2019 трябва да имаме 15 млрд.", посочи тя, допълвайки, че причините това да не се случи са, че не са били отделяни необходимите средства за него, както и липсата на активно управление.

Според Васил Велев рискът от злоупотреби, ако фондът започне да инвестира в български инструменти, може да бъде ограничен чрез разумни законодателни решения и избор на международно управляващо дружество. Експертът посочи също, че Сребърният фонд би могъл да изиграе ролята на катализатор на капиталовия пазар, тъй като основните инвеститори на него сега, а именно големите частни пенсионни фондове, разполагат със сходен обем средства.

Видеото може да видите [ТУК](#)

[Investor.bg](#)

✓ Васил Велев: Време е за по-активно управление на Сребърния фонд

Васил Велев от АИКБ и бившият социален министър Лидия Шулева в Бизнес старт, 01.09.2016

Осем години след създаването на Сребърния фонд е време той да бъде отделен от фискалния резерв и да бъде управляван по-активно. Това каза председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев пред Bloomberg TV Bulgaria по повод решението на кабинета от вчера да запази до 2019 година консервативния подход за управление на активите на фонда.

Той коментира, че 14,5 млрд. лв. е в момента фискалният резерв при 4,5 млрд. лв. санитарен минимум. Пример за по-активно управление по думите му е Фондът за гарантиране на вземанията на работници и служители, в който са натрупани

250 млн. лв., а доходността му е сравнима с тази на частните пенсионни фондове у нас. Той инвестира в ДЦК, докато частните пенсионни фондове инвестират и в акции.

Има забрана Сребърният фонд да инвестира в български ДЦК, което е уникален случай предвид световната практика, коментира Васил Велев.

„Ние сме уникални с тази забрана да инвестираме в активите на собствената си икономика“, заяви представителят на бизнеса.

Запитан при евентуална промяна дали няма да бъдат финансирани съмнителни начинания, Велев каза, че работодателите имат един представител в УС на Сребърния фонд на ротационен принцип.

„Когато аз бях член на УС, внесох предложение на инвестиционната общност за промени в закона. То се хареса тогава на Управителния съвет и председателя му – тогава Дянков, го усъвършенства и предвиди до 70% от парите да бъдат ползвани за купуване на облигации на българската държава. Това предизвика сериозен отпор и осуети едни добри промени в закона. После той намали от 70% на 30%, но вече беше късно“, заяви Велев.

„Оттогава не са правени опити за нормализиране на нещата, защото сегашната ситуация не е нормална – да имаме фонд, който обаче не е такъв, а УС нищо да не прави“, заяви Васил Велев.

Рисковете според него могат да бъдат ограничени чрез разумни законодателни решения, както и да се избере авторитетно международно управляващо дружество.

Важни обществено-икономически и политически теми

[bTV](#)

✓ Преговорите за минималните осигурителни доходи се провалиха (26.08.2016, 19:03 ч.)

Преговорите за минималните осигурителни доходи през следващата година се провалиха.

За първи път станаме свидетели на абсолютен бойкот от страна на бизнеса, който не се яви на срещите със синдикатите в социалното министерство.

Всяка година бизнесът и синдикатите договарят минималните суми, под които шефът няма право да ни осигурява. Те са различни за различните професии и длъжности. Тази година работодателските организации призоваха членовете си да не подписват споразумения със синдикатите.

Призивът е чул, ако съдим от работните срещи в социалното министерство, които се проведеха тази седмица.

На тях по информация на bTV се е явил представител на работодателите само в една икономическа дейност от общо 85. В друга една са подписали споразумение извън срещите.

Миналата година се постигнаха договорки в 48 икономически дейности. В останалите праговете бяха увеличени с решение на социалния министър.

Христо е пенсионер и си докарва допълнителен доход като охранител. Шефът му го осигурява на минималния праг за тази длъжност, който сега е 420 лв. Всяка промяна на прага се отразява на джоба му.

Според шефа на Христо охранителните фирми са принудени да държат персонала си на минимума, за да печелят по-лесно държавни обществени поръчки. Така формират възможно най-ниската цена на офертите си.

„Държавата ни притиска към това да се държат хората на минимална заплата, на минимални прагове“, посочи Александър Иванов, собственик на охранителна фирма.

В охранителния бранш в момента няма синдикати, с които работодателите да преговарят за минималните осигурителни доходи. Затова размерът им определя социалното министерство.

Бизнесът категорично настоява праговете да отпаднат. Причините са, че след кризата драстично се разминавали с реалността в някои сектори, увеличавали сивата икономика, ограничавали заетостта и не съществували в нито една европейска държава.

„Това е една от темите, които ще бъде поставена до края на годината в Тристранния съвет“, увери социалният министър Зорница Русинова.

„Какво ще стане, ако официално премахнем тези прагове - тогава всички ще отидат, както беше едно време - от чистачката до управителя бяха осигурени на минимална работна заплата“, изтъкна Валери Апостолов, съветник на президента на КТ „Подкрепа“.

Засега е ясно, че поне през следващата година прагове ще има. След това съществува вероятност те да бъдат заменени от колективни трудови договори по браншове, в които всичко свързано с доходите на работника се договаря.

Финалната права на преговорите за минималните осигурителни доходи за догодина е в понеделник, освен ако министерството не удължи срока. Тогава се очаква синдикати и бизнес да заявят окончателно постигнали ли са споразумение в някоя област. Ако няма споразумения, социалният министър ще трябва да вземе решение какво да прави - дали да остави праговете на нивата от тази година, или да ги увеличи.

[24 Часа](#)

✓ 140 млн. лв. за кръжоци в училище и наваквасци уроци за изостаналите

Проектът ще обхване 320 хил. ученици

140 млн. лева ще се разпределят между всички държавни и общински училища за извънкласни дейности по интереси и такива за компенсиране на образователни затруднения. Проектът "Твоят час" стартира официално от вчера, обяви зам.-министърът на образованието Красимир Киряков. Той е финансиран по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" и по структурни и инвестиционни фондове. Ще продължи 29 месеца.

Още следващата седмица ще заработи електронна платформа, на която да се регистрират както училищата, така и тренъори, преподаватели по музика и танци, школи за езици, които искат да предложат занимания. Проектът е отворен и за читалищата.

Най-малко 320 хил. деца от всички класове ще обхванат новите кръжоци, сочат разчетите. Годишно 58 млн. лева ще постъпят в училищата, основно за възнаграждения на преподавателите.

Новите форми трябва да заработят през октомври. До края на септември учениците ще качват на платформата какви интереси имат. А училищата ще правят "карта" на децата с нужда от допълнителна подкрепа и извънкласни занимания.

Всяко закъсало дете може да участва в две навакваси форми и една по интереси. Основната цел е да се идентифицират децата в риск. Критериите са дали са повтаряли, слаби оценки, семейна среда, майчин език и други социални фактори, представяне на матурите, неизвинени отсъствия. Най-много пари ще има за училищата с най-много деца в риск.

Групите за ученици с обучителни затруднения ще са до 10 деца, а тези по интереси - до 25.

Новите кръжоци ще са в областите наука, техника и технологии, здравно образование и здравословен живот, предприемачество, гражданско образование, програмиране, изкуства. Цели се и по-активно включване на родителите - ще има представяне на професиите им, както и създаване на усещане за общност у децата.

Дават професии на деца в риск

Застрашените от ранно отпадане от училище ще бъдат професионално ориентирани още от 5-6-и клас.

Над 10 хил. българчета годишно спират да ходят на училище. По данни на НСИ за учебната 2014/2015 г. са били 11 206 - поради нежелание и различни семейни причини. Те не гледат на образованието си като на стимул да намерят добра работа, но отпадайки рано, излизат без професионална квалификация и пак остават без шанс на пазара на труда.

Затова за първи път у нас се разработват инструменти за кариерно ориентиране на учениците в риск. Отделни тестове ще има за 12-годишните, за учениците от 7-8-и клас и за гимназистите. Обучени кариерни консултанти ще работят с тях, за да ги мотивират да учат и да помагат в избора им на професия. За изработването на инструментите е обявена обществена поръчка на стойност 262 480 лв. без ДДС.

[Info varna](#)

✓ Иновационният фонд ще бъде представен в шест града, бизнесът ще може да се запознае на място с условията за прием по обявената осма сесия

Кандидатстването с проекти по Националния иновационен фонд към Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП) ще бъде представено на информационни дни в шест града в страната. Бизнесът ще може да се запознае на място с условията за прием по обявената осма сесия.

Информационните дни ще бъдат на следните места:

Русе, 8 септември от 15 ч. в зала "Св. Георги" на областната управа

Враца, 9 септември от 11 ч. в Дома на културата

Варна, 14 септември от 14 ч. в конферентната зала на хотел "Черно море"

Бургас, 20 септември от 11 ч. в "Бизнес инкубатора"

Пловдив, 26 септември от 11 ч. в Културен дом "Борис Христов"

Стара Загора, 27 септември от 11 ч. в конферентната зала на хотел "Верея"

Приемът на проектите предложения ще се извършва от 30 септември до 31 октомври 2016 г. Повече информация и документацията може да се намери на: <http://www.sme.government.bg/?p=33687>

[Бряг нюз](#)

✓ Лятото намали безработицата в Русе

През юли постъпилите на работа регистрирани безработни от община Русе са 285. Започналите работа хора с работническа професия са 91, специалистите са 129, а тези без професия - 65. От всички устроени на работа 170 са жени, а 53 са младежи. Със съдействието на трудовите посредници е осигурена заетост на 205 души. На първичния трудов пазар са наети 251 души, а по програми, мерки и схеми за заетост - 30.

Общо обявените през юли свободни работни места от работодатели в община Русе са 461, със 107 по-вече от юни. Тенденцията за увеличено търсене на работна сила се запазва през летните месеци. На първичния трудов пазар са обявени 326 свободни работни места, с 19 повече спрямо предходния месец. Преобладаващата част от тях са от частния сектор. Най-много свободни работни места са заявени от преработващата индустрия-203, строителството-31, образованието-26. Като най-търсени професии се очертават учител, комплектовач, дърводелец-мебелист, водопроводчик, опаковач, плетач на чорапи, гладач, шивач, готвач, пом. готвач, сервитьор, камериер, барман, продавач, машинен оператор в текстилно и шивашко производство, шлосер, общи работници в производството, служител информация и др.

На субсидирания трудов пазар са обявени 135 свободни работни места. Повечето от тях са по схемите за заетост на младежи. В края на юли регистрираните безработни в община Русе намаляват и са 2939 души, със 71 по-малко отколкото през предходния месец и с 330 по-малко отколкото през юли 2015 г. Равнището на безработица е 3.6 %, като е с 4.6 процентни пункта под това за страната. За юли равнището на безработица за страната е 8.2 %.

По професионален признак най-много са безработните специалисти - 43 на сто от всички. Тези без специалност са 29%, а с работнически професии - 28%. Разпределението на регистрираните безработни според образованието не се различава съществено от предходните месеци на годината. Преобладават тези със средно образование – 1489 /51%/, хората с висше образование са 871 /29%,/ а тези с основно и по-ниско образование - 579 /20%/. Разпределението по възрастови групи показва, че най-голям се запазва относителният дял на безработните над 50 години – 1197 - 41%. Броят на регистрираните в ДБТ младежи е 366 и е с 85 по-малко спрямо юли на миналата година.

Старозагорци

✓ Област Стара Загора се нарежда шеста по безработица у нас

Област Стара Загора заема шесто място по ниво на безработица с страната. През месец в Бюрата по труда на област Стара Загора са се регистрирали 9954 безработни и равнището на безработица е 6,7 на сто, с 1,5 процентни пункта по-ниско от стойността на показателя за страната. Спрямо предходния месец, равнището на безработица намалява с 0,2 процентни пункта, а регистрираните безработни с 229 души. С най-ниско равнище на безработица е община Стара Загора – 3,9 на сто, а с най-високо - община Николаево - 58,8%.

Регистрираните безработни в Дирекция "Бюро по труда" Стара Загора през месец юли също намаляват. Общият им брой достигна 3110. Равнището на безработица е 3,9 на сто и намалява спрямо предходния юни с 0,1 процентни пункта. Намалението в общия брой на регистрираните безработни спрямо предходния месец е с 38 души. По общини стойността на показателя е съответно: община Стара Загора - регистрирани безработни 3048, равнище на безработица - 3,9 на сто; община Опан - регистрирани безработни 62, равнище на безработица - 9,9 на сто.

Със 17,0 на сто намаляват новорегистрираните безработни (464 през месец юли, 559 предходния юни), като 276 (59,5 на сто) са освободени от частния сектор. В зависимост от предмета на икономическата дейност, най-много продължават да са новорегистрираните безработни от сектор услуги – 194, индустрия – 118 и търговия – 77.

В отчетния месец са обявени 511 работни места. Заявените работни места на първичния пазар са 437, с 14,7 на сто повече от заявените предходния юни. Частният сектор е заявил 290 места - 56,8 на сто от местата. Делът му намалява от 60,3 на сто през юни до 56,8 на сто от вакантните длъжности в отчетния месец. През месец юли 385 - 75,3 на сто от заявените работни места са за безработни без квалификация.

По програми за заетост и обучение през месец юли са обявени 74 работни места, 8 по национални програми за заетост, 5 по браншови програми и 61 по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси".

Безработните постъпили на работа в отчетния месец са 375, жените – 214, младежите - 76, продължително безработните – 54, безработните с намалена работоспособност - 12.

Сега

✓ Милionите от ЕС за наука ще отидат за носии и кисело мляко

Учени протестираат, че в бъдещи центрове за върхови постижения ще се разработват стени за катерене, велосипеди и пр. Акад. Иван Юхновски Поредна оперативна програма предизвика остри критики за неефективност и риск за пропиляване на стотици милиони левове без реален резултат. Учени предупредиха, че дългоочакваните пари от ЕС за развитие на науката са на път да отидат в шепа хора за изграждане на центрове със съмнителна полза. Под предлог, че се правят иновации, парите ще да бъдат насочени към дейности без научна стойност, като производство на носии, кисело мляко, стени за катерене, декори за исторически възстановки. Това са някои от приоритетите, за които ще могат да се харчат 350 млн. лв. по ОП "Наука и образование".

Повод за критиките дадоха два конкурса, открити от просветното министерство в края на миналата седмица - за изграждане на четири центъра за върхови постижения и осем за компетентност. За тях ще отидат съответно 200 и 150 млн. лв. по програмата. Това ще изразходва основна част от общото налично финансиране за наука - 286 млн. евро с частта на националното съфинансиране.

Според условията за кандидатстване от 4-те центъра за върхови постижения се очаква да развият висока наука. Под това в научните среди се разбира на първо място фундаментална наука, но тя напълно отсъства от обявените намерения за финансиране на дейности, коментираха учени. В условията за кандидатстване дори изрично се подчертава, че основната цел, която ще се преследва, е подобряване на потенциала за приложни научни дейности. Четирите центъра за върхови постижения ще се развият в четири приоритетни области - "Мехатроника и чисти технологии" (70 млн. лв.), "Информатика" (30 млн. лв.), "Индустрия за здравословен живот и биотехнологии" (70 млн. лв.) и "Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии" (30 млн. лв.). В резултат от изграждането на центрoвете се очаква в тях да бъдат привлечени 70 нови учени, да се подобрят условията за работа на 100 вече действащи изследователи, да се разработят 40 съвместни проекта между центрoвете и бизнеса.

Същите са и приоритетните научни области за изграждането на 8 центъра за компетентности, за които ще отидат 150 млн. лв. И от тези центрове се очаква да подобрят пазарната ориентация на науката и да доведат до нови връзки с бизнеса. Тук се очакват 180 новопривлечени изследователи, 250 изследователи с подобрени условия на работа, 110 съвместни проекта с бизнеса.

Медиапул публикува подробна справка за подприоритетите по стратегията за интелигентна специализация, които показват разминаването между намеренията за развитие на висока наука и дейностите, за които ще се допуска финансиране. Те са включени в условията за кандидатстване, публикувани на сайта на МОН. Най-екзотично в тази връзка звучат подприоритетите на "Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии". Тук в списъка попадат например

производството на стоки и съоръжения с пряко приложение в тези сфери (напр. национални (регионални) носии, велосипеди, стени за катерене и др. стоки за алтернативни и екстремни спортове, костюми, декори, материали за исторически възстановки, специализирана екипировка и оборудване, печатни издания). В приоритета "Индустрия за здравословен живот и биотехнологии" пък попадат производство на специализирани храни и напитки (бебешки и детски, "космически" храни), пчелни продукти и кисело мляко, развитието на лечебен туризъм и др.

"Това е съвършено погрешно скроена дреха спрямо състоянието на науката. Ще създадат изкуствени образувания в институтите и университетите, в които да работят 200-тина души, ще функционират някакви юридически лица 5-6 години и толкоз. Нищо не може да се направи по този начин и показателен е резултатът от изграждането на "София тех парк", коментира бившият председател на БАН акад. Иван Юхновски. Според него по програмата не може да се говори за приоритети. "Това са много широко поставени номенклатурни наименования, които не дават никаква представа за приоритетите. Те са предимно с приложна насоченост", допълни още той.

Сходна е позицията и на проф. Лъчезар Аврамов от Института по електроника на БАН. "По начина, по който е съставена програмата, разликата между центровете за върхови постижения и тези за компетентности е размита. Декларират се големи цели, а не се очакват никакви резултати. Проблемът идва от там, че цялата програма стъпва на 4-те приоритета, залегнали в стратегията за интелигентна специализация. Целите на тази стратегия, писана от икономическото министерство, са да развива технологична икономика, тя е един лобистки документ, който влиза в противоречие с намерението за развитие на висока наука и с научната стратегия", коментира той. Според него показателни за липсата на ефективност от разходването на парите са както част от приоритетните дейности, които ще се финансират, така и малкият дял от учени, до които ще достигнат средствата. "Тези средства ще засегнат не повече от 5% от заетите в науката и няма да постигнат обявената амбициозна цел да стимулират младите учени", допълни Аврамов. "Нямаме големи очаквания за тези процедури. Самата стратегия за специализация е сбъркана, а оттам и програмата. Вече тръгнаха слухове кой ще вземе парите", коментира и физикът Христо Лафчиев, който бе сред активистите на сдружение "Когито".

[Инвестор.БГ](#)

✓ 2 млн. туристи са посетили България през август

Ще закрием сезона със 17% ръст спрямо миналата година, пресметна Румен Драганов

2 млн. туристи са посетили България през август, което не се е случвало досега в историята на българския туризъм. Това каза пред Bloomberg TV Bulgaria председателят на Института за анализи и оценки в туризма Румен Драганов.

"С цел почивка и екскурзия от началото на сезона посетилите България ще достигнат около 3,2 млн., а до края на сезона ще надхвърлят 4,1 млн. Това е около 17% ръст спрямо предходната година. Това е върхът на българския туризъм", даде оценка той.

По думите му чужденците, посетили България, са от цял свят, но номер едно са германските туристи.

"До края на годината ще обслужим над 750 хил. туристи от Германия, 680 хил. руснаци, англичани - около 220 хил. Много туристи влизат от Гърция и Румъния. От Гърция имаме над 1,05 млн., а от Румъния - над 1,5 млн. От посетилите България тези, които идват с цел туризъм, са 47-48%", допълни експертът.

Имаме и визити с цел посещение при близки, роднини и приятели, каза още Румен Драганов и отчете, че тези посещения подобряват местната икономика. В статистиката влизат и бизнес визитите.

Германските туристи престояват в България средно по 10,8 дни, а гръцките – 3,1 дни. Най-дълго стоят англичаните - 11,8 дни.

"Първите сведения от хотелиери и ресторантьори показват, че до юли определено има 17 до 20% ръст", каза председателят на Асоциацията на собствениците в туризма Георги Николчев.

Този ръст според него се дължи на германския и английския пазар.

"При руския пазар има ръст, но не такъв, какъвто очаквахме, защото загубихме почти 50% от този пазар предишни години и наваксването ще е бавно и постепенно. Всички очаквахме, че руснаците от Турция и Египет ще се насочат към България, но това се случи само с една малка част", заяви Георги Николчев.

През последните години се очертава сериозен интерес към българските туристически центрове за септември и октомври от страна на възрастни туристи, не само от чужбина, но и от България, каза още той.

[Plovdiv week](#)

✓ Министерството на туризма учредява годишни награди в над 10 категории

Най-посещаваните туристически дестинации, най-добрите туристически събития, най-иновативните туристически продукти и услуги и най-добрите сайтове, посветени на туризма, ще бъдат отличавани с годишни награди, учредени от ресорното министерство. Победителите ще се оценяват от обществен съвет в няколко основни категории по специално разработена за целта методология с ясни критерии и показатели за оценка. Най-добрата туристическа атракция ще бъде избрана според приходите от основната туристическа услуга, броят на посетителите през активния сезон, рекламата, достъпността. За най-доброто туристическо събитие ще се състезават организаторите на карнавали, фестивали, чествания, празници, включително и бизнес и научни събития свързани с темата. Те ще бъдат оценявани по брой на посетителите, приходите от продажба, избраният подход за маркетинг и реклама. Учредява се и награда за туристически организации, които произвеждат или приготвят висококачествени продукти, или предлагат изживявания, които съхраняват фолклора. Условието е да бъдат използвани местните традиции и ресурси и по този начин да се допринася за дългосрочното и устойчиво развитие на съответния регион. Туроператори, турагенти, екскурзоводи, транспортни фирми, туристически

комплекси ще могат да подават кандидатури за награда в категорията "Специализиран туризъм" - културно-исторически; балнео, спа и уелнес; еко и селски; винен и гурме; конгресен и събитийен; голф, приключенски и др. Ще се оценяват икономическите показатели, качеството на обслужването, използването на маркетинга и рекламата. С награда в категория "Иновация" ще бъдат отличени иновативни подходи, услуги, продукти, технологични решения и концепции. Оценките ще са на база концепция, ефект от иновацията и други критерии. Годишна награда в туризма ще получи и най-добрата туристическа дестинация. Кандидатурите ще бъдат разглеждани и оценявани според това дали разполагат с разработена и внедрена стратегия за устойчиво развитие, според начина, по който се управлява дестинацията, достъпността до съоръженията за хора с увреждания и със специални нужди, както и на база икономически критерии. Специалната награда ще бъде "Изборът на българите", които онлайн ще могат да избират своето любимо място. Блогърите - любители ще се конкурират за най-добър туристически блог и интернет страница, свързана с туризма. Критериите ще са за визия, цел, съдържание, брой посетители, среден брой публикации на месец. При избора на най-добрата интернет страница ще се взимат предвид техническите критерии за оценка - брой уникални посетители, брой коментари и споделяния на публикации. Предвидени са награди и за журналистически текстове. Ще бъдат отличавани общини, усвоили най-успешно еврофинансиране по проекти, свързани с туризма, за най-успешни инвестиции в сектора, за принос за развитието на планински, морски, културно-исторически, спа, специализиран, поклоннически туризъм. Отделно ще има награда за община с най-много туристически инициативи и събития и с най-добра събираемост на туристическия данък. Всички категории и специален модул за кандидатстване ще бъдат публикувани на интернет страницата на Министерството на туризма в началото на октомври. "Още със създаването на Министерството на туризма за нас беше много важно да намерим най-добрия начин, за да отдадем заслуженото на всички участници в туристическата индустрия, на всички организации, свързани с туризма, които полагат усилия за развиването на успешен туризъм в България. Смятам, че Годишните награди в туризма са именно онази форма, която ще отличи най-добрите, ще създаде необходимата конкуренция и така ще успеем да предоставяме на българските и чуждестранните туристи още по-добър и качествен туристически продукт. Амбицията ни е да превърнем тези награди в традиция", коментира министър Ангелкова.

Икономика

✓ Петролният бизнес се нуждае от общи правила

Регламент има за квартални магазинчета, а за търговци на горива - не

И през сезона на летните отпуски петролният сектор си остана под светлината на прожекторите. Причината бе промяна в Закона за данък добавена стойност, която задължава при извършване на определени сделки лицата, участващи в тях, да предоставят обезпечение, равняващо се на 20% от стойността им. Мотив за последните нормативни изменения е отново борбата със сивия сектор, който през последните месеци стана все по-активен в източването или по-точно в неплащането на ДДС.

Макар и властите да опитват да се преборят с контрабандата на горива, политическата воля да е налице и законите промени да са стъпка в правилната посока, то все пак тези действия са чисто палиативни. Опитите чрез данъчното законодателство да се решат такива генерални проблеми като реално и драстично намаляване на сивата икономика са похвални, но едва ли могат да доведат до желания резултат. Необходим е глобален подход, сериозна експертиза и анализ на сектора, за да бъде възможно да се потърсят работещи икономически методи за справяне с проблема. Какво на практика означава това?

Нека започнем с няколко важни факта. На първо място, търговията с петролни продукти, освен структуроопределящия си характер в икономиката на страната представлява и основен източник на приходи за държавния бюджет, тъй като енергийните продукти са и акцизни стоки. Държавата винаги поне на хартия е оценявала риска от контрабандата на акцизните стоки. Така например, преди няколко години задължи кварталните магазинчета за цигари с оборот от няколко стотин лева да се регистрират в Агенция "Митници", за да може да продават тютюневи изделия.

Тук е мястото да споменем, че акцизът, събиран от тези стоки, е многократно по-малък от този, влизащ в хазната от петролни продукти. Неочаквано обаче всеки може да търгува с горива дори без никаква инфраструктура, без да уведоми която и да е компетентна институция и с начален капитал от ... два (2) лева, често на несъществуващ адрес. Отделно в стотици стопански дворове се съхраняват абсолютно анонимно хиляди тонове дизелови горива, които открито чакат подходящ момент да бъдат пласирани "на черно" на роднини, близки, международни шофьори и кой ли още не. Незнайни ведомствени и други "бензиностанции" никнат по цялата територия на страната и често докато компетентните институции умуват как да се справят с проблема съгласно нормативната уредба, нарушителите вече са събрали печалбата си и се ориентират към нова схема.

На второ място, прегледът на националното законодателство показва, че важните за икономиката и хазната браншове почти винаги са обхванати нормативно от секторни правила. Примерите са много, но нека споменем само някои от тях: Законът за енергетиката – определящ рамката на работа на предприятията, опериращи с природен газ или електрическа енергия, Законът за подземните богатства, регулиращ проучването и добива на полезни изкопаеми, Законът за камарата на строителите, отнасящ се до структурата на строителния бизнес. Дори възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) имат своя нормативна основа – Закона за енергията от ВЕИ. На фона на това изглежда съвсем нелогично в българското законодателство да няма секторен Закон за производството и търговията с нефтопродукти. Законодателят се е намесил единствено по отношение на създаването и съхраняването на задължителни запаси от горива, но това е поради причина, че ЕС го е принудил, създавайки Директива, която следва да се транспонира.

Не на последно място, самият бранш често се оплаква от нелоялна конкуренция от сивия сектор, която пречи както на него, така и на държавата, която следва да събере своите вземания, за да може да се осигурят допълнителни средства за други

социални или секторни политики. Министерството на финансите също отчита, че проблем действително има и той е сериозен – всеки трети литър дизелово гориво е без платени данъци. Вероятно след новите законови промени този дял леко ще спадне – но докога и дали ефектът няма да е твърде малък? Както бе споменато – нужно е ново решение. Какво може да бъде то?

Отговорът може да бъде заимстван от съседни на България страни като Гърция и Турция и той е секторен закон за производството и търговията с нефтопродукти. Един нормативен акт, който да обедини на едно място всички правила, които трябва да се спазват и да даде сигурност на всички икономически оператори на пазара. Законов текст, който да определи изискванията към играчите на пазара и не на последно място да санкционира тежко сериозното им нарушаване, а именно неплащане на данъци, такси, осигуровки или системно нарушаване на изискванията за качеството на предлаганите продукти. Необходимо е да бъдат ясно описани изискванията, които трябва да бъдат спазвани от всяко едно предприятие, което желае да участва на петролния пазар, както и за първи път да бъдат разграничени етапите в търговския процес.

Към настоящия момент няма никакво законово определение какво представлява производството, търговията на едро, търговията на дребно, транспорта и съхранението на нефтопродукти. Това създава множество практически проблеми при прилагането на нормативната база. От друга страна необяснимо е как днес съществуват множество фирми, занимаващи се със съхранение, търговия на едро и транспорт на горива, които не притежават или не са наели нито един склад, една цистерна или друго съоръжение за работа с енергийни продукти. Необходими са и изисквания, гарантиращи сериозността на операторите – дали това ще бъде по-голям внесен капитал, банкова гаранция или друго средство е чисто практически въпрос.

В този смисъл държавата трябва да упражнява някакъв контрол върху тези фирми - дали спазват тези изисквания, както и дали продължават да работят спрямо тях в течение на годините. Това може да се случи чрез някакъв вид регулиране, като най-подходящ би бил уведомителен или регистрационен режим. Както вече стана дума - все пак нещо подобно се прилага по отношение на магазинчетата за цигари, а там сумите, с които се работи, са многократно по-ниски от оборотите при търговията с горива. Друг важен аспект, за да бъде гарантирана икономическата сигурност, а и злоупотреби от страна на държавата, е необходимостта при контрол на сектора да участва и самия бранш, наравно с администрацията. А това може да се случи единствено през представителната асоциация на индустрията, която следва да бъде вписана в закона подобно на Камарата на строителите.

Не на последно място следва да се отбележи, че подобна ситуация в никакъв случай не би следвало да пречи на конкуренцията и навлизането на нови играчи на пазара. Просто както държавата, така и бизнесът, трябва да бъдат сигурни, че те са сериозни и искат да работят, а не да източват хазната по познати схеми.

Дали някога ще видим подобен Закон, зависи единствено от политическата воля и ситуация. Едно нещо обаче може да бъде казано със сигурност - той е необходим, както за бранша, така и за българската икономика като цяло.

[Вестник Седмица Самоков](#)

✓ Реалните осигурителни доходи са се повишили средно със 7%

Реалните доходи, върху които се осигуряват близо 2 млн. заети българи, са се увеличили средно със 7% за една година. Средният осигурителен доход през първите четири месеца на годината е вече 778.5 лв. Това показва справка на Националния осигурителен институт за реалните доходи, върху които се осигуряват работещите у нас. Данните би трябвало да се използват като база при преговорите за минималните осигурителни прагове за догодина. Въпреки че работодателите категорично бойкотират договарянето, докато не бъде изработен механизъм за определяне на минималната заплата, социалното министерство даде формален старт на процедурата. Според указанията на министър Зорница Русинова към работодатели и синдикати догодина минималното възнаграждение за страната ще се повиши с нови 40 лв. на 460 лв. Именно заради ръста на минималната заплата от началото на тази година доходите на нискоквалифицираните работници растат по-бързо в повечето сектори в сравнение със заплатите на ръководителите. Статистиката сравнява доходите от януари-април на 2015 г. и 2016 г., а в началото на миналата година минималната заплата бе 360 лв. Така за ръководителите средният осигурителен доход е скочил с 3%, а за най-нискоквалифицирания персонал - с 10 на сто. В 62 сектора доходите на най-нископлатените работници растат по-бързо от тези на шефовете им. Има обаче и такива, където заплатите на шефовете се увеличават с по-висок процент от тези на хората без квалификация. В седем от 85 икономически сектора общото средно възнаграждение за всички длъжности е намаляло за една година, но в тях заетите са много малко - общо около 15 хил. работещи. Такава негативна тенденция се наблюдава при добива на варовик, глина и на други суровини, в производството на напитки, на основни метали и др. В два от най-високоплатените сектори заплатите са останали без промяна. В добива на кокс и рафинирани нефтопродукти средният осигурителен доход е замръзнал на 2116 лв. Това обаче се дължи на намалението на заплатите на нискоквалифицирания персонал в сектора със 7 на сто. Въпреки това понижението тук са едни от най-добре платените работници без квалификация - 918 лв. среден осигурителен доход. За сметка на това средните заплати на ръководителите тук са скочили с 1% до 2509.50 лв. и почти се доближават до максималния осигурителен праг. Това е и най-високият осигурителен доход сред всички заети в страната. Вторият сектор, който не регистрира промяна, е добивът на въглища. Малко над 11-те хил. заети тук се осигуряват средно на 1391.63 лв. Тук намаление има при всички длъжности с изключение на работещите като охрана и в търговията в сектора. При осигурителните доходи на ръководителите например има намаление с 2 на сто - до 1829 лв. В най-многолюдния сектор - търговията, където са заети близо 335 хил. българи, средният осигурителен доход е 711 лв. и увеличението е със 7%. В повечето от професиите ръстът е с 8 на сто, но при ръководните позиции е наполовина по-малък - 4%. Над 19 100

ръководители тук плащат осигуровките си върху средно 1659 лв. Неквалифицираният персонал се осигурява средно на по-ниска сума от минималната заплата - 403 лв.

Шефовете в сектора производство на малц се осигуряват средно върху втората най-висока сума у нас - 2378 лв. (ръст с 6%). Тук се наблюдава и едно от най-сериозните увеличения на заплатите на техниците - със 17% до 1425 лв. Заетите тук са едва 2245 според данните на НОИ и това е един от секторите, в който заплатите на нископлатените служители са останали на миналогодишните нива (480 лв.), а тези на началниците са скочили. Всъщност само в 13 сектора заплатите на най-високоплатените служители (ръководителите) надхвърлят 2000 лв. Най-нископлатените шефове са работещите в сектора ремонт на компютри - средно по 682 лв. В някои сектори като производството на тютюневи изделия заплатата на неквалифицираните служители е по-висока - 799 лв. В добива на въглища тези работници получават средно по 919 лв. Секторът производство на напитки очевидно преживява тежка криза, защото тук доходите са се сринали, а и заетите са по-малко. Ако миналата година от НОИ отчетоха ръст на средния осигурителен доход на над 6200 заети с 25%, то тази година заплатите са намалели със 7%, а заетите - с около 900. Любопитното тук е, че средните доходи на квалифицирания персонал намаляват - например на техниците с цели 22%, а на специалистите с 6%, но под натиска на увеличената минимална заплата доходите на нискоквалифицираните работници растат. Тези без квалификация получават средно с 10% повече от миналата година, или по 436 лв. Специалистите от добив на варовик увеличават заплатите си с 29% до 1067 лв. С 13% растат възнагражденията на колегите им от сектора разследване и охрана (до средно 1015 лв.). Всъщност освен в производството на напитки само още в два сектора има намаление на реалните доходи на специалистите - в добива на въглища с 4%, събирането на опасни отпадъци с 2%, пощенски и куриерски услуги с 1%, както и на строителство на електрически и далекосъобщителни мрежи (1%).

Драстично

Справката показва и някои драстични разлики, но те се отнасят за пренебрежимо малко на брой заети. Така например с най-голям ръст на заплатата си може да се похвали единственият работещ като специалист в сектора добив на строителни материали. Неговото възнаграждение е скочило с 82% за една година и този човек се осигурява на 2107 лв. Като цяло всички 84 работещи в този сектор трябва да са много доволни, защото средният им осигурителен доход е скочил с 35% - до 998 лв. Петимата шефове тук се осигуряват на 1941 лв., което е с цели 62% повече спрямо миналата година.